

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

II. Quale debeat esse objectum Scientiæ in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

LXX. Objectum formale subdividitur in formale quod, propter quod, & sub quo.

LXXI. Objectum formale quod, est formalitas, quæ de objecto materiali cognoscitur, sive est prædicatum cuiusque conclusionis scientificæ.

LXXII. Formale propter quod est ipsa ratio assentiendi seu medium demonstrationis, quod in actu signato ab ipsa conclusione formali attingitur.

LXXIII. Formale sub quo, est ratio quædam generalis petita ex natura & modo procedendi Scientiæ, sub qua omne objectum suum partiale considerat; non tamen à Scientia attingitur in actu signato; sed in actu exercito dumtaxat, ut sanabilitas corporis respectu Scientiæ medicæ, naturalitas ejusdem respectu Scientiæ Physicæ.

PARAGRAPHVS II.

Quale debeat esse objectum Scientia in genere.

RESOLUTIO I.

LXXIV. Dico 1°, Objectum Scientiæ completum, id est, tota conclusio objectiva; & incompletum, id est, subiectum illius sumptum secundum esse essentia, id est, secundum quod habet connexionem cum suo prædicato, debet esse necessarium.

LXXV. Probatur, actus Scientiæ sumit certitudinem & infallibilitatem suam ab objecto; sed ille est certus & infallibilis; ergo illius objectum debet esse necessarium: probatur consequentia, certitudo & infallibilitas, ex prædictis, est necessaria veritas.

LXXVI. Obijcies tamen 1°, Conclusio hujus Syllogismi, *Omne quod est progrediens movetur; sed video Petrum progredientem, ergo Petrus movetur*, est Scientia partialis; sed illa non est de objecto necessario, ergo, &c.

LXXVII. Respondeo distinguendo minorem, sed illa non est de objecto necessario necessitate absolute & Metaphysicâ, quasi verò esset inter Petrum & motum conjunctio absolute & Metaphysicè necessaria, concedo minorem: non est de objecto necessario necessitate concomitantis suppositionis, quod videam progredientem, nego minorem.

LXXVIII. Obijcies 2°, de contingentibus & liberis datur Scientia; sed illa non sunt necessariò, ergo, &c. probatur minor, quia tam possunt esse, quam non esse, ergo, &c.

LXXIX. Respondeo distinguendo minorem: sed illa non sunt necessariò, sive non sunt necessaria necessitate existentia, concedo minorem; verum id non requiritur, ut constet ex hac demonstratione, *Omnis homo est risibilis, sed omne animal rationale est homo, ergo omne animal rationale est risibile*: Necessitate essentia propter necessariam connexionem cum suis proprietatibus, nego minorem, & hoc sufficit.

RESOLUTIO II.

LXXX. Dico 2°, absolute loquendo, & nisi foret inane de non entibus, vel entibus impossibilibus dari Scientias speciales, objectum Scientiæ specialis, potest esse non ens, vel ens impossibile.

LXXXI. Probatur, quia ejusmodi ens habet suas proprietates cum sua essentia, vel quasi essentia, connexas, ut, quod (etiam virtute Divina) realiter existere non possit; quod contradictoria in suo conceptu formali includat, &c. unde demonstrationes huic similes, de illo formari possunt, *Omne quod contradictoria in suo conceptu formali includit, est ens impossibile, non ens, &c. sed chymæra est talis, ergo, &c.*

RESOLUTIO III.

LXXXII. Dico 3°, objectum Scientiæ potest esse ens per accidens.

LXXXIII. Probatur 1°, quia omnes Scientiæ subalternæ (de quibus infra) habent pro objecto ens per accidens, ergo, &c.

LXXXIV. Probatur 2°, quia de ente per accidens demonstrari potest, quod sit ens per accidens, hoc modo, *Quidquid componitur ex substantia & accidente est ens per accidens; atqui statua est talis, ergo, &c.* Unde fit quod Arithmetica multa de numeris, Medicina de Pharmacia, entibus per accidens, demonstrat.

RESOLUTIO IV.

LXXXV. Dico 4°, ens singulare potest esse objectum Scientiæ.

LXXXVI. Probatur, quia singulare habet sua prædicata essentialia, & proprietates singularisatas: unde de ente singulari formari poterit hæc demonstratio, *Quidquid est hic homo, est hoc risibile; Petrus est hic homo; ergo Petrus est hoc risibile.* Item omne singulare est simili incommunicabile; Petrus est hoc singulare; ergo Petrus est simili incommunicabile.

LXXXVII. Confirmatur 1°, de Deo datur Scientia, videlicet Theologia, & de Christo Christologia; sed hi sunt singulares in omnium sententia, ergo, &c.

LXXXVIII. Obijcies commune Axioma, de singularibus non datur Scientia, ergo, &c.

LXXXIX. Respondeo 1°, retorquendo argumentum in Theologiam & Christologiam.

LXXXX. Respondeo 2°, illud Axioma tantum excludere Scientiam totalem & integram; quia in omni Scientia totali attenduntur proprietates speciei; non autem cujuslibet individui in particulari; cum eo tamen stat, quod de singularibus detur Scientia particularis, ut vidimus.

LXXXXI. Confirmatur 2°, de universalibus omnes admittunt dari Scientiam; sed universalis non distinguuntur à singularibus ex parte objecti, ut toto Tractatu 1° & 2° probavimus, ergo, &c.

LXXXXII. Adde 1°, nos in his tribus ultimis Resolutionibus contra Aristotelem nihil definire, quia dum ab objecto Scientiæ, *Non entia, entia per accidens* & particularia excludit, ex hypothesi procedit, quod inane sit, & Scientias nimium multiplicare, de non entibus, entibus per accidens & particularibus Scientias statuere; nos verò ab hac hypothesi præscindendo, & absolute loquendo, ista resolvimus.

Adde 2°, nos ibi Scientiam, in eo rigore non sumere, in quo eam sumit Aristoteles, & multi post ipsum; prout scilicet est, conclusio Universalis syllogismi demonstrativi dispositi in modo & figura, & procedentis ex Principiis Universalibus indemonstrabilibus; quia rigor ille exorbitans est: sed prout est conclusio ex præmissis necessariis & certis deducta, quæ verè Scientia est.